

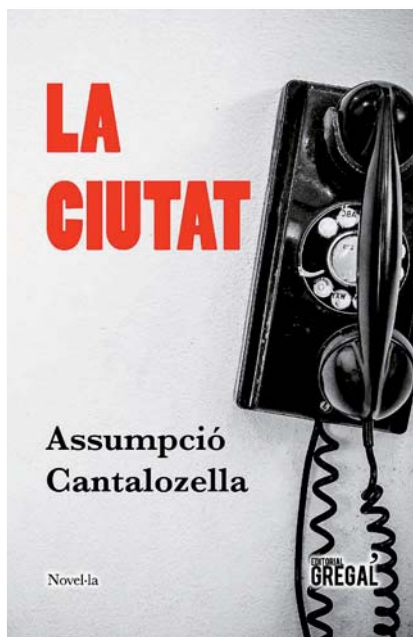
cat sense cap mena de dubte el seu entusiasme per l'escriptura.

I a mesura que ens endinsem en aquest *Entre les urpes del gat* comprovem que practica la narrativa de llarg alè amb una perícia que, després de llegir-lo en altres propostes més breus, no ens estranya. El llenguatge acurat, la precisió, la modulació de la frase, el converteixen en un poeta que escriu sense oblidar que són unes altres les regles que regeixen la novel·la, però que els gèneres més breus, a més del valor que tenen per ells mateixos, són un bon camp de conreu per a escriure ficcions.

Entre les urpes del gat ens presenta una intriga molt ben plantejada. L'assassinat d'un professor, Eduard Galcerà, en un poble petit desferma tota mena d'alarmes. Al rescat d'aquesta situació vindrà un estudiant que pren les regnes de la investigació per enfrontar-se als senyals, més aviat confusos, que van apareixent. Una novel·la negra, doncs, però amb certes peculiaritats que la fan interessant, com ara la personalitat del personatge que decideix exercir seva la responsabilitat d'esbrinar les causes d'una mort incomprendible.

La capacitat d'Alonso per a bastir l'argument, amb una trama molt ben plantejada, així com l'interès pels petits detalls que fan avançar la narració, fan d'aquesta novel·la una lectura amable a més d'inquietant. L'autor sap connectar amb els personatges, fer que ens semblin propers, i potser és això el que més esperem d'una novel·la d'intriga: que toqui els nostres punts més febles, que ens hi sentim representats en algun moment.

Llegir *Entre les urpes del gat* funciona com alguna cosa més que un entreteniment narratiu; també fa que ens plantejem els límits de l'absurd i la indubtable força de la intriga com a motor de la lectura.

Assumpció Cantalozella

La ciutat

Gregal, Maçanet de la Selva, 2019.

Lluny de refugiar-se en comoditats sobrevingudes, l'autora que ens ocupa s'ha destacat sempre per establir un diàleg amb la veritat de la història: la literatura com a combat per aconseguir aquella «mica de veritat» que pregonava Montserrat Roig com a finalitat última de la ficció. He tingut ocasió de llegir moltes de les seves novel·les en les quals perseguia aprofundir en moments clau de la nostra història, potser amb *Corpus de sang* com la més celebrada, però fins

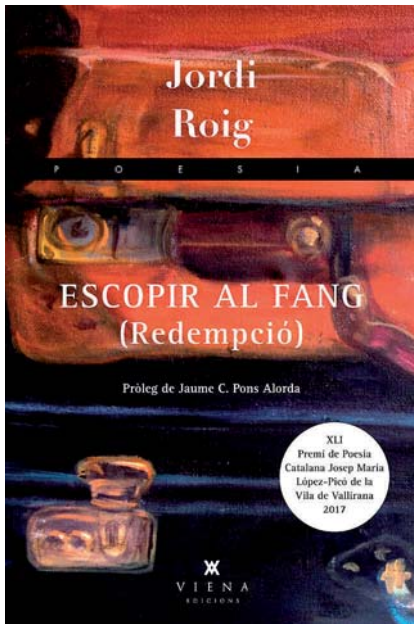
ara no havia caigut a les meves mans *La ciutat*, una obra publicada en una primera versió el 1990 que veu la llum gairebé vint anys després corregida i revisada per l'autora. He de dir que m'ha sorprès.

Cantalozella no se'n va gaire lluny a la recerca d'episodis cabdals de la història, o potser sí, perquè la Catalunya anterior a la mort del dictador ens queda ara mateix caduca com a societat, tot i que els successos recents de vegades s'entestien a demostrar el contrari. Dic que m'ha sorprès per la seva actualitat —cap de les inquietuds que es van esmicolant en la novel·la ens semblen alienes—, però també perquè l'autora ja demostrava que la seva trajectòria futura donaria molt a parlar.

La ciutat, amb una estructura gairebé policial, es mou al voltant de dos eixos: d'una banda, la descoberta progressiva que fa un escriptor, l'Andreu Estor, del seu cosí Jordi, una vertadera trama d'intriga que convoca el lector a interessar-se de manera creixent per la novel·la, i de l'altra, com l'autora se situa i ens situa en un escenari petit, però complex, tant com els fets que s'hi van viure en aquells darrers moments del dictador. Girona com a personatge literari, aquella Girona encara una mica intramurs dels anys setanta que sota la ploma de l'autora se'ns presenta com un escenari desitjable per a qualsevol història.

Dos eixos que es completen per l'autenticitat dels personatges i per una prosa que esdevé clara i entenedora sense perdre la rotunditat que ha d'acompanyar una bona novel·la.

Cada cop veiem amb més naturalitat que en el món literari només tinguin cabuda les novetats, però el fet és que hi ha molt bones obres del nostre passat recent que mereixen una segona oportunitat. Va passar fa uns mesos amb la reedició de *L'emperador*, de Jordi Coca, i ara ens ho trobem amb *La ciutat*, d'Assumpció Cantalozella.

Jordi Roig
Escopir al fang (Redempció)
Viena, Barcelona, 2018.

Dedicar un poemari a la redempció, a burxar en les possibilitats del llenguatge per aprofundir en el més amagat de l'ànima humana, ja és tota una declaració d'intencions. És el que succeeix amb el nou llibre de Jordi Roig, *Escopir al fang (Redempció)*, que ha merescut el premi Josep Maria López-Picó de la vila de Vallirana. Roig no és un poeta pròdig en publicacions, potser perquè en cada llibre necessita trobar aquell punt d'inflexió, aquell motiu que el farà transitar amb les armes de l'equilibrista que s'ha proposat albirar una mica de llum abans de caure a l'abisme.

Sí, som al davant d'un llibre dur, d'una davallada als inferns, però només és possible la redempció si hem arribat als territoris més foscos. Redimir-se també és reforçar-se, crear alguna cosa nova per oposar-se als esperits tronats. Pregàries, despullaments, la recerca d'una idea de la mort, o potser millor sobre la mort, epitafis... L'autor circula entre tenebres, però és molt conscient que només d'aquesta manera podrà tenir entre les mans una visió d'aigua, una font de vida necessària: «Quan escombri el present serà real.»

Aquesta davallada no seria possible sense un sentit molt precís del llenguatge, dels conceptes. Roig és un poeta madur que sap a què s'enfronta, que coneix les dificultats de la paraula escrita per no semblar que els versos es van rebregant sobre el paper. Potser una de les coses més admirables del poemari és comprovar com la vida va oscil·lant davant nostre amb la intenció de trobar-hi una esclatxa on poder fer estada, l'estada que precedeix el coneixement.

Els cinquanta-quatre poemes que se'ns ofereixen a *Escopir al fang* són una d'aquestes estranyes oportunitats que ens dona la literatura per continuar creient en els valors del llenguatge com a manera d'endinsar-nos en la fascinació de viure, una fascinació que molt sovint va acompanyada del terror al qual ens arrossega el coneixement.

No hauríem de deixar passar aquesta lectura, del tot pertinent en els temps que corren. La saviesa que traspuen els versos de Jordi Roig ens pot redimir d'altres poemaris que tan sols contenen paraules buides. Un llibre, d'altra banda, molt ben acompanyat pel pròleg de Jaume C. Pons Alorda i en una edició excel·lent de l'editorial Viena.

TEXTOS I ESTUDIS DE CULTURA CATALANA

Nosaltres els catalans Del catalanisme catòlic al pujolisme

Mariona Lladonosa Latorre

A partir de l'estudi dels imaginaris simbòlics i socials de la tradició del catalanisme catòlic del període 1954-1970 i la producció escrita dels seus intel·lectuals, aquest llibre ofereix una nova via d'aproximació al debat de les identitats i la nació. I ho fa a través dels elements d'ordre ideològic que trobem rere els discursos sobre la identitat nacional.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat · Ausiàs Marc, 92-98 int. · 93 245 03 03 · comanda@pamsa.cat · www.pamsa.cat